

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Ing. M. Š.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 118/16, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 28. 5. 2019, č. j. 8 A 29/2019 - 15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) domáhá zrušení rozhodnutí žalované ze dne 8. 2. 2019, č. j. 10.01-000063/19-002 a č. j. 10.01-000064/19-002, jimiž žalovaná rozhodla o žádostech žalobce o určení advokáta k poskytnutí právní služby dle §18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o advokacii“), tak, že žalobci nebude advokát určen. Žalobce poté, co byl vyzván městským soudem k úhradě soudního poplatku, požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce z řad advokátů. Městský soud žalobce vyzval přípisem ze dne 16. 4. 2019 k vyplnění formuláře „Prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech pro osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce“ ve lhůtě 1 měsíce od doručení s poučením, že nebude-li formulář ve stanovené lhůtě soudu zaslán náležitě vyplněný zpět, soud návrhu na osvobození od soudních poplatků nevyhoví. Přípis, jehož přílohou byl předmětný formulář, byl žalobci doručen dne 18. 4. 2019. Žalobce na přípis nijak nereagoval, proto městský soud usnesením

ze dne 28. 5. 2019, č. j. 8 A 29/2019 - 15, návrhu na osvobození od soudních poplatků a ustanovení advokáta nevyhověl.

[2] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost. Stěžovatel uvádí, že formulář náležitě vyplnil a odeslal soudu. Městský soud má více adres a jeho podání bylo doručeno zřejmě na jinou adresu a nebylo soudem přeposláno. Dále uvedl, že u městského soudu vede další podobná řízení, v nichž formulář řádně vyplnil a soudu doručil, přičemž tyto údaje bylo možné využít. Poměry stěžovatele se nejméně od roku 2018 nezměnily, rozdílná je pouze výše příspěvku na bydlení. Navrhuje zrušení usnesení městského soudu.

[3] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

II.

[4] Před vlastním posouzením kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nejprve ověřil formální náležitosti a shledal, že stěžovatel podal kasační stížnost včas ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného usnesení městského soudu a je osobou oprávněnou k jejímu podání, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené usnesení vzešlo (§ 102 ve spojení s § 106 odst. 2 s. ř. s.).

[5] Stěžovateli nevznikla povinnost k úhradě soudního poplatku za podání kasační stížnosti, neboť Nejvyšší správní soud již v usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, publ. pod č. 3271/2015 Sb. NSS, dospěl k následujícímu závěru: *„Stěžovatel má povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti jen tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu ve věci samé (o žalobě), či o jiném návrhu, jehož podání je spojeno s poplatkovou povinností [§ 1 písm. a), § 2 odst. 2 písm. b) a § 4 odst. 1 písm. d) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích].“*

[6] Stěžovatel v tomto řízení nemusí být dle § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem ani sám disponovat vysokoškolským právnickým vzděláním vyžadovaným pro výkon advokacie, neboť dle výše citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu NSS: *„Je-li podána kasační stížnost proti usnesení krajského soudu o neosvobození od soudních poplatků, o neustanovení zástupce či proti jinému procesnímu usnesení učiněnému v řízení o žalobě, je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti učiněno v rámci tohoto řízení, a proto se zde ustanovení § 105 odst. 1 a 2 s. ř. s. neuplatní.“*

[7] Nejvyšší správní soud následně mohl přistoupit k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí: *„Navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát...“*

pokračování

[9] Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. platí, že „[ú]častník, který **doloží**, že nemá dostatečné prostředky, **může být** na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zčásti **osvobozen** od soudních poplatků...“

[10] Stěžovatel vyjádřil přesvědčení, že formulář soudu zaslal a že je možné, že byl doručen na jinou adresu městského soudu. Ve spise městského soudu však formulář založen není, ostatně po odeslání výzvy k jeho vyplnění není ani patrná jakákoliv jiná procesní aktivita stěžovatele. Bylo přitom na stěžovateli, aby své majetkové poměry v souladu s § 36 odst. 3 s. ř. s. doložil, k čemuž byl vyzván přípisem ze dne 16. 4. 2019. Stěžovatel však na výzvu nereagoval, a proto jeho majetkové poměry nemohly být posuzovány. Městský soud nemohl převzít tyto skutečnosti z jiného soudního řízení, mimo jiné proto, že sám stěžovatel v kasační stížnosti přiznává, že došlo ke změně jeho příjmů. Stěžovatel své majetkové poměry na výzvu nesdělil, ani ze soudního spisu v potřebném rozsahu nevyplývají, a proto jeho návrhu na osvobození od soudních poplatků nelze v souladu s § 36 odst. 3 s. ř. s. vyhovět. Jelikož primární podmínkou pro ustanovení zástupce je dle § 35 odst. 10 s. ř. s. předpoklad, aby stěžovatel byl osvobozen od soudních poplatků, stěžovateli není možné ustanovit zástupce z řad advokátů. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s postupem městského soudu.

[11] Nejvyšší správní soud jen pro úplnost odkazuje na rozsudky NSS ze dne 10. 4. 2019, č. j. 2 As 91/2019 - 14 a ze dne 23. 5. 2019, č. j. 5 As 85/2019 - 14, dle kterých se zdejší soud ztotožnil s postupem městského soudu, který stěžovatele neosvobodil od soudních poplatků ve sporech s žalovanou o neposkytnutí bezplatné právní služby určeným advokátem za situace, kdy stěžovatel doložil své majetkové poměry, jež by osvobození odůvodňovaly. Přesto stěžovatel nebyl od placení soudního poplatku osvobozen s odkazem na rozsudek NSS ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011 - 66, dle kterého: „*Osvobození od soudních poplatků nemá být institutem umožňujícím chudým osobám vést bezplatně spory podle své libosti, nýbrž zajistit, aby v případech, kdy nemají dostatek prostředků, a přitom je na místě, aby soudní spor vedly (neboť jde o věc skutečně se dotýkající jejich životní sféry), jim nedostatek prostředků nebránil v účinné soudní ochraně.*“

[12] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[13] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalované žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2019

Mgr. David Hipšr

předseda senátu